

Retningslinjerevision 2019

Udvikling på landet

Indholdsfortegnelse

Udvikling på landet	3
Bosætning og småerhverv	4
Turisme og fritid	6
Turismeområder	8
Sommerhusområder	10
Overnatning	12
Støjende fritidsaktiviteter	15
Øvrige turist- og fritidsaktiviteter	17
Lystbådehavne og sejlads	19
Badeområder	21
Kulturarv og kulturmiljøer	23
Jordbrug	25
Energi	28
Vindmøller	29
Solenergi	33
Biogas	36
Fjernvarme	38
Kraftværk	41
Natur- og bygas	42
Råstoffer	44
Teknik	46
Højspændingsledninger	47
Master og antenner	49

Udvikling på landet

I Aalborg Kommune er det overordnet strategien at fokusere udviklingen omkring byerne og landsbyerne. Men der er også brug for udvikling på landet, da byerne og det åbne land er afhængige af hinanden.

Det åbne land udgør en vigtig ressource som kommunens produktionslandskab. Her ligger jordbrugserhvervene i form af land- og skovbrug, som udør knap 2/3 af kommunens areal. De producerer mad, træ og andet, som byerne er afhængige af.

Det åbne land rummer også kraftværker, vindmøller, biogasanlæg og lignende anlæg, der producerer energi til byerne. Det samme gælder råstoffer som sand og grus. Endelig fungerer det åbne land som en vigtig korridor for tekniske anlæg som fx højspændingsledninger og naturgasledninger. De tekniske anlæg er vigtige for udviklingen af et moderne samfund. Derfor skal det sikres, at de kan placeres uden problemer, så forsyningssikkerheden optimeres. Men de tekniske anlæg skal altid placeres i respekt for landskabet og de kulturhistoriske spor mv.

På landet er der kulturhistoriske værdier, der knytter sig til landsbyernes særlige strukturer og arkitektur, og mange andre synlige kulturspor, der fortæller om mere end 10.000 års samfundsudvikling. Det kan fx være så forskellige spor som oldtidshøje- og bopladser, fiskerlejer, ladepladser, herregårdslandskaber, vandmøller, jernbanetraceer eller læhegn. De fortjener en særlig beskyttelse, fordi de udgør en vigtig del af vores fælles historie og kulturelle identitetsgrundlag, som fremtidens borgere bliver en del af og derfor også skal kende.

Også i forhold til kystturisme og fritidsaktiviteter udgør det åbne land sammen med sommerhusområderne en ressource. Det er her, at man spiller golf og bader om sommeren.

Samlet set illustrerer dette, at der er brug for planlægning af udviklingen på landet. Tendensen er, at byerne bliver større, vejene bliver bredere, skovene vokser, landbruget udvides, vindmøller skyder op og solfangeranlæggene breder sig. Teknologirådet har regnet sig frem til, at der er planer for 140 procent af Danmarks areal. Dertil kommer klimaændringer, hvor havstigninger og kraftigere skybrud æder af kommunens arealer.

Der er således behov for en planlægning, der både er klar i prioriteringen af benyttelse og beskyttelse, men som også tænker i synergier i forhold til at få "det store arealpuzlespil" til at gå op.

Bosætning og småerhverv

Jordbrugerhverv har fortrinsstilling i landzonen. Hovedformålet med zoneinddelingen og landzoneadministrationen er at forhindre spredt og uplanlagt bebyggelse i det åbne land. Byggeri skal fortrinsvist ske i landsbyer, sommerhusområder og byzoneområder. Herved sikres en klar grænse mellem by og land, hvor det åbne lands rekreative, naturmæssige og kulturhistoriske værdier beskyttes og miljøkonflikter undgås.

Landområderne har siden 1970'erne gennemgået store forandringer. Landbrugserhvervet har ændret sig til få og store produktionsenheder, og mange af de gamle avlsbygningerne bruges til andre formål eller står tomme.

Det er en del af planlovens formål at gøre landdistrikterne levedygtige. Der er gennemført en række generelle lempelser af landzonereglerne for at skabe vækst og udvikling i landdistrikterne. Fx er der åbnet muligheder for at overflødiggjorte landbrugsbygninger anvendes til visse andre erhvervsformål. Og der er mulighed for at etablere en gårdbutik og en bolig i en overflødiggjort driftsbygning.

Mulighederne for bosætning på landet uden for landsbyerne er kort fortalt:

- Flytte ind i eksisterende bolig/overflødiggjort driftsbygning.
- Tilbygge til eksisterende boliger.
- Udsiftning af eksisterende bolig med en ny bolig.
- Udflytning af en eksisterende bolig (nedrivning af en eksisterende bolig og opførelse af en ny med anden placering) (på særlige vilkår).

Byrådet vil

- undgå spredt og uplanlagt bebyggelse i det åbne land,
- arbejde for at overflødigge bygninger får ny anvendelse,
- arbejde for at bygninger i dårlig stand nedrives,
- arbejde for at sikre bedre sammenhængende arkitektur i områder udpeget som et område med særlig landskabelig værdi eller værdifuldt kulturmiljø,
- arbejde for at undgå yderligere bosætning i områder, som ikke er egnet hertil (støjende fritidsaktiviteter, områder med særlig landskabelig værdi, vindmølleområder m.v.)

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - byggeri i landzone

I landzone kræver det som udgangspunkt en landzonetilladelse at opføre nyt byggeri, foretage udstykning eller ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer.* Som udgangspunkt kan der ikke opføres nye bygninger eller boliger i landzone.

Byggeri og anlæg samt ændret anvendelse af eksisterende bygninger i det åbne land skal ske i overensstemmelse med de interesser, som fremgår af kommuneplanens øvrige retningslinjer.

Ved behandling af ansøgning om landzonetilladelse indgår nedenstående hensyn:

- Planlægningsmæssige hensyn
- Hensyn til jordbrugserhvervene
- Hensyn til vækst og udvikling i hele landet
- Landskabelige, naturbeskyttelsesmæssige og rekreative hensyn
- Miljømæssige hensyn
- Kulturhistoriske hensyn
- Hensyn til sikring af lavbundsarealer
- Hensyn til at undgå oversvømmelse
- Hensyn til udnyttelsen af råstofressourcerne
- Hensyn til forsvarsinteresser samt hensyn til lufttrafik
- Placering af virksomheder med særlige beliggenhedskrav
- Energihensyn
- Hensynet om at undgå præcedensvirkning
- Individuelle sociale og menneskelige hensyn
- Nabohensyn

* Planloven indeholder en række konkrete undtagelser fra kravet om landzonetilladelse.

► Redegørelse

Turisme og fritid

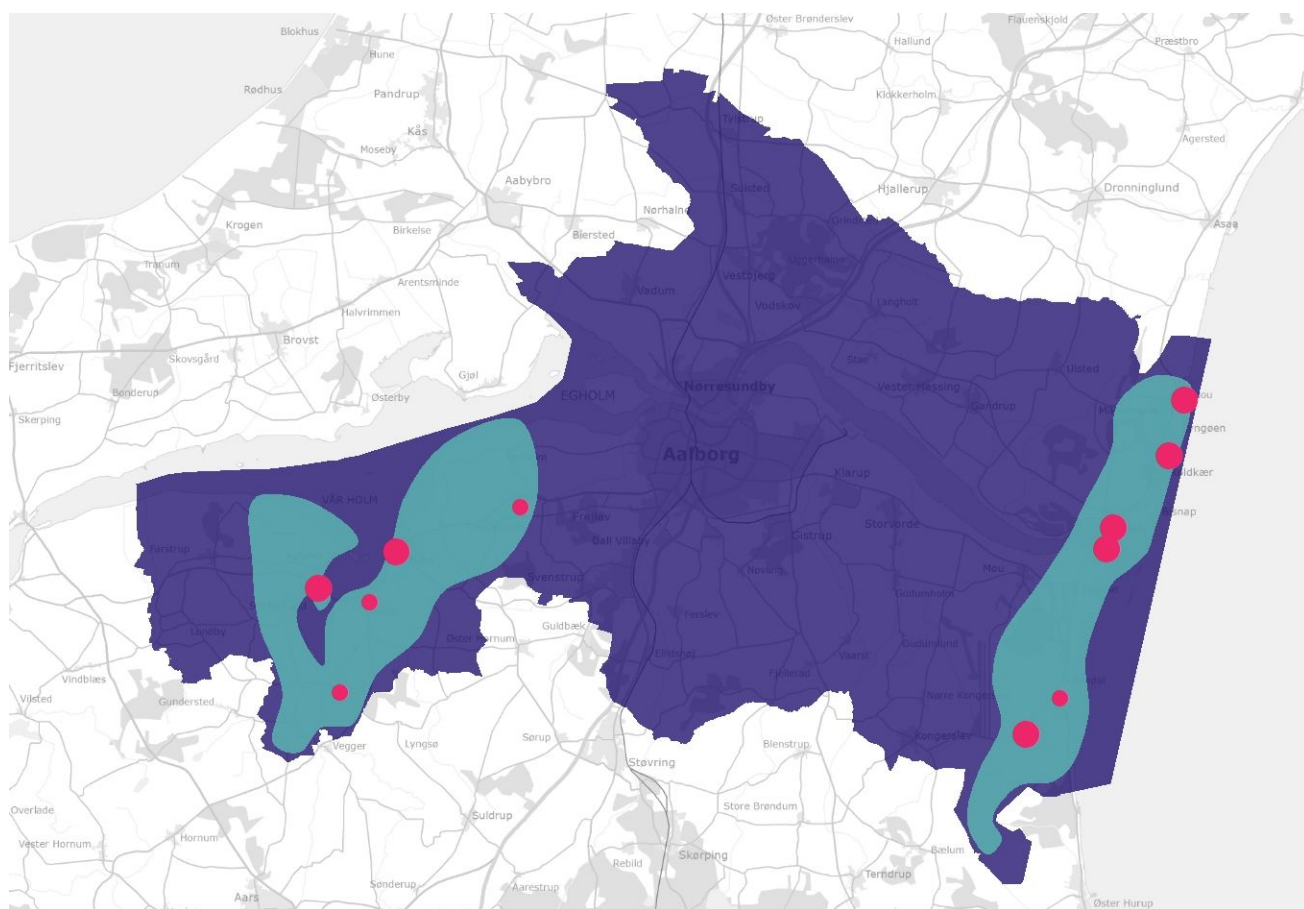
Kommunale indsats på områder som bosætning, erhverv, friluftsliv, naturforvaltning, miljø og kulturmiljøer understøtter som oftest hinanden. Det betyder, at disse forskellige typer af indsats tilsammen bidrager til at styrke kommunens udviklingspotentialer, også på turismeområdet.

Samlet set beskriver dette kapitel om Turisme og fritid Byrådets sammenhængende turistpolitik overvejelser ift. land- og kystturisme, dvs. al den turisme, der foregår uden for Aalborg by.

Udviklingen af kystturisme og friluftsliv skal gå hånd i hånd og ske på et bæredygtigt og kvalitativt højt niveau til gavn for både lokalbefolkningen og turister. Derfor betragtes kystturisme som et erhverv, der skal være til at leve af og leve med, og friluftslivet som middel til at fremme sundhed og trivsel.

Med afsæt i kreative alliancer mellem lokalbefolkningen, foreninger, turisterhvervet og det offentlige skal oplevelsestilbuddene i det åbne land sikres og udvikles i en retning, der understøtter værdierne: bæredygtighed, natur, kultur samt sundhed og trivsel.

Med kommuneplanen ønsker Byrådet at fremme udviklingen i kommunens turismeområder, hvor turismen spiller en særlig rolle. Ved placering af anlæg og faciliteter skal der arbejdes for at skabe positive synergieffekter gennem placering i tilknytning til andre anlæg, faciliteter og funktioner eksempelvis byfunktioner.

Selv om hensynet til turismen er tungtvejende, kan målsætningerne på andre områder betyde, at det

nogle steder kan være nødvendigt at nedprioritere hensynet til turismen i forhold til andre interesser i det åbne land eller de kystnære områder. Dette kan både være interesser knyttet til andre aktiviteter, eksempelvis intensivt landbrug, og interesser knyttet til beskyttelsen af naturen, landskabet, miljøet og kulturmiljøet.

Hovedprincipper for den fysiske planlægning

Følgende hovedprincipper lægger til grund for planlægningen på turismeområdet, hvad angår den mere konkrete lokalisering af anlæg:

- Nye større anlæg skal som udgangspunkt placeres i de udpegede turismeområder eller i sammenhæng med de udpegede turistkuddepunkter.
- Nye anlæg placeres som hovedregel i tilknytning til eksisterende bebyggelse af hensyn til beskyttelsen af det åbne land og for at sikre den bedst mulige synergi ved placeringen af anlæg.
- Muligheden for kvalitative eller fysiske udvidelser af eksisterende velfungerende turistanlæg prioriteres højt, dels for at sikre disse anlægs fortsatte levedygtighed ved at fremme bæredygtige enheder, dels af hensyn til beskyttelsesinteresser.
- Ved placering af nye anlæg eller ved udvidelse af eksisterende prioriteres natur, miljø, friluft- og kulturinteresserne højt ved konkrete interesseafvejninger. I relevant omfang skal der stilles vilkår for indretningen af de konkrete anlæg, så de bedst muligt beskytter og understøtter natur, miljø, friluft- og kulturværdierne.
- Ved etablering af nye faciliteter prioriteres anvendelse af eksisterende bygningsmasse frem for etablering gennem nye anlæg, herunder ikke mindst anvendelsen af tiloversblevne bygninger.
- Arealer, der er reserveret til turismeanlæg, skal fastholdes til de pågældende formål, og kan ikke konverteres til andet formål uden nyt plangrundlag.

Turismeområder

Et turismeområde er et område med koncentrationer af overnatningsmuligheder og aktivitets- og oplevelsesmuligheder, herunder muligheden for naturoplevelser. Områderne er desuden afgrænset sådan, at nærmeste større by eller købstad indgår, da byerne er vigtige støttepunkter med mulighed for indkøb og anden service.

I Aalborg Kommune er der udpeget to turismeområder; Aalborg Kyst og Aalborg Fjordland. Derudover findes nogle turistknudpunkter, såsom Ville Vildmose besøgscenter og Halkær Mølle Naturcenter.

I de udpegede turismeområder er der særlig planlægningsmæssig fokus på at udvikle turismeanlæg. Eksisterende turistvirksomheder skal have mulighed for at tilpasse virksomhedens størrelse til efterspørgslen. Det er dog en forudsætning for alle etableringer og udvidelser, at der tages hensyn til natur- og miljømæssige, sundhedsmæssige, landskabelige, kulturhistoriske og erhvervsmæssige interesser. Udviklingen skal ske på et bæredygtigt grundlag.

Inden for kystnærhedszonen stilles der særlige krav til planlægning for og lokalisering af nybyggeri og større udvidelser af eksisterende ferie- og fritidsanlæg. Det betyder, at planloven stiller krav om, at ferie- og fritidsanlæg lokaliseres efter sammenhængende turistpolitiske overvejelser og kun i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser, ligesom der kræves en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse.

Byrådet vil

- udvikle turismen med udgangspunkt i kommunens styrkepositioner og autentiske oplevelser,
- understøtte og fokusere turismeudviklingen inden for de udpegede turismeområder og turismeknudepunkter,
- udvikle, synliggøre og motivere til brug af turismeområdernes vand-, natur- og kulturoplevelser,
- sikre at udviklingen på ferie og fritidsområdet sker på en sådan måde, at natur, miljø og kulturværdierne bevares, forbedres og udvikles.

For Aalborg Kyst ønsker Byrådet særligt at:

- skabe gode rammer, der kan tiltrække flere turister til Aalborg Kyst.
- styrke forbindelsen til storbyen Aalborg for kystturisterne.
- kvalitetsudvikle overnatningstilbuddene (lystbådehavne, sommerhuse/feriehuse, hotel, campingpladser mv.)
- værne om de autentiske by- og havnemiljøer (Hals, Hou og Egense)
- udvikle og synliggøre områdets "turismefyrtårne" (Lille Vildmose, badestrandene, Hals Skanse m.fl.)
- udvikle, synliggøre og motivere til brug af områdets vand-, natur- og kulturoplevelser.
  - Vandoplevelser (badning, kano-/kajakture, vindsurfing, kitesurfing, sejlsads, lystfiskeri, vandski, m.v.)
  - Naturoplevelser (paragliding, cykling, mountainbikeruter, vandreture, fitness i det fri, ridning

m.v.)

o Kulturoplevelser (Hals købstad, skanse, Hou fiskerleje, Remisen i Dokkedal m.fl.)

- sikre offentlighedens adgang til vandet.
- styrke betingelserne for "det gode liv" (med gastronomi, helse, wellnes, ro og fordybelse)
- skabe synergier, der understøtter temaoplevelser og "pakkeløsninger" (golf/gastronomi, cykling/primitiv overnatning, lystfiskeri/storbyshopping, mv.)

For Aalborg Fjordland ønsker Byrådet særligt at:

- kvalitetsudvikle overnatningstilbuddene (lystbådehavne, campingpladser, primitiv overnatning mv.)
- værne om det autentiske by- og havnemiljø (Nibe)
- sikre et sammenhængende rekreativt stinet langs Limfjorden
- sikre offentlighedens adgang til Limfjorden.
- udvikle og synliggøre områdets "turismefyrtårne" (Halkær Mølle, Nibe købstad, havn og museum, Sebbesund Vikingeby, Troldkirken, Vokslev Kalkgrav m.fl.)
- udvikle, synliggøre og motivere til brug af områdets vand-, natur- og kulturoplevelser.
  - o Vandoplevelser (sejlads, kano-/kajakture, lystfiskeri m.v.)
  - o Naturoplevelser (cykling, vandreture, fitness i det fri, ridning, m.v.)
  - o Kulturoplevelser (Staun, Sebbesund, Sebbes Kloster, Nibe - Købstad, kirke, havn, fiskerleje, lystbådehavn og Nørholm m.fl.)

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - turismeområder

Nye ferie- og fritidsanlæg og udvidelser heraf skal som udgangspunkt placeres indenfor de udpegede turismeområder eller i sammenhæng med de udpegede turistkudepunkter .

Indenfor kystnærhedszonen kan nye ferie- og fritidsanlæg og udvidelser kun placeres inden for turismeområderne og i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser.

I de udpegede turismeområder kan der gennem kommuneplanlægning ske udpegning af arealreservationer til nye ferie- og fritidsanlæg. Eksisterende, uudnyttede arealer til ferie- og fritidsanlæg skal udnyttes frem for udlæg af nye arealer, medmindre særlige forhold kan begrunde nyudlæg.

► Redegørelse

Sommerhusområder

For kystturismen er sommerhuse det største og vigtigste overnatningstilbud i Aalborg Kommune. De har en vigtig funktion som ramme for fritidsliv og som udlejningshuse til turister. For mange handler det om at komme væk fra hverdagen og slappe af, at være sammen med familie og venner på en uformel måde og at komme tæt på naturen.

I Aalborg Kommune er der i alt cirka 4500 sommerhuse. Stort set alle er placeret på Aalborg Kyst - de fleste mellem Hals og Hou, som udgør én af Danmarks største kolonier af sommerhuse, og en mindre del syd for fjorden ved Egense. Aalborg Kyst har børnevenlige strande og er en glimrende base for udflugter i det nordjyske ferieland. Der er sommerhuse for enhver smag på Aalborg Kyst. De første, enkle huse fra 1950-erne har deres egen primitive charme og er billige at leje. Men der bygges også nye luksuriøse sommerhuse.

I nogle områder er der et stort fornyelsesbehov, og flere steder er der behov for at se på, om der er mulighed for at forbedre sommerhusområderne og de enkelte sommerhuse, for at bringe dem op på et tidssvarende niveau. I den sammenhæng er det vigtigt at sikre kvalitet og bæredygtighed i såvel bebyggelse som udenomsarealer. Sommerhusområderne må ikke få karakter af parcelhusområder. Sommerhusene skal fastholdes til fritidsformål og være et reelt fritidsalternativ til boligområderne i byerne.

Ifølge planloven må der ikke udlægges nye sommerhusområder i kystnærhedszonen med mindre, at det sker igennem et landsplandirektiv. Aalborg Kommune har uudnyttede sommerhusområder - primært ved Klitgård.

Byrådet vil

- bevare kommunens sommerhusområder og sikre kvaliteten, så de er attraktive områder for fritidsliv og helårsturisme,
- muliggøre en udvikling af sommerhusområderne i respekt for de naturværdier, landskabsværdier og kulturhistoriske værdier, der er i det omkringliggende landskab,
- arbejde for at alle sommerhusområder, over tid, bliver genplanlagt med henblik på at sikre kvaliteterne i området og modernisere de bebyggelsesregulerende bestemmelser,
- arbejde for om muligt at tilpasse eller flytte uudnyttede sommerhusområder,
- sikre at eventuelt nye sommerhusområder eller udvidelse af eksisterende sker i henhold til en samlet turismestrategi.
- arbejde for sammenhængende stiplanlægning i sommerhusområder, hvor områderne forbindes med kysten og oplevelsesmuligheder i nærområdernes natur, landskaber og kulturmiljøer.

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - Sommerhusområder

Eksisterende sommerhusområder skal fastholdes til ferieformål.

Ved tilladelser og fremtidig planlægning skal det sikres, at sommerhusområder fortsat har karakter af sommerhusområde. Dette betyder bl.a. at der skal stille arkitektoniske krav til bebyggelsen, og at hegn i skel skal opføres som levende hegn.

Ved ændringer af eksisterende sommerhusområder skal det ske med udgangspunkt i de stedlige kvaliteter, tilpasning til naturen og sikring af offentlighedens adgang til kysten.

Nye sommerhusområder må ikke udlægges i kystnærhedszonen. Retningslinjen kan kun fraviges i forbindelse med nye landsplandirektiver for sommerhusområder i kystnærhedszonen.

Uden for kystnærhedszonen kan der etableres nye sommerhusområder i umiddelbar tilknytning til eksisterende bysamfund eller væsentlige ferie- og fritidsformål. Ved planlægning skal områdets natur-, kultur- og landskabsværdier sikres.

► Redegørelse

Overnatning

For kommunens gæster og turister er overnatningsmulighederne mange: hoteller, kursus- og højskoleophold, vandrehjem, Bed & Breakfast, kroer, ferielejligheder/bondegårdsferier, campingpladser, sommerhuse mm. Dette afsnit handler om de overnatningsmuligheder, som ikke er knyttet til byerne i form af hoteller, vandrehjem mm. eller sommerhusområder.

Turismeerhvervet gennemgår løbende forandringer, ligesom efterspørgslen og tendenserne skifter. Fx ønsker mange turister i dag nye produkter, gerne pakkelsninger målrettet bestemte kundegrupper. Derudover går tendensen mod større og mere bæredygtige enheder med flere faciliteter og tilbud til turisterne.

Campingpladserne er også under forandring. En campingplads i dag skal være meget større og med flere faciliteter end tidligere for at kunne overleve. Det kan fx være badeland, minigolf eller andre aktivitetsmuligheder.

Som helhed betragtet er der ikke behov for en udvidelse af campingkapaciteten i Aalborg Kommune. Der kan dog være områder, der ikke er tilstrækkeligt dækket med den nuværende campingplads. Der er ikke fastlagt nogen maksimumgrænse for, hvor store campingpladser må blive. Hensynet til fx natur- og kulturinteresser samt adgangen til området sætter dog grænser for størrelsen af den enkelte campingplads. Ifølge campingreglementet kan der kun etableres nye campingpladser på minimum 100 campingenheder. Autocampere henvises til almindelige campingpladser.

Landboturisme eller bondegårdsferie, dvs. kortvarig udlejning af ferielejligheder/værelser på landbrugsejendomme eller beboelsesejendomme, er et alternativ til sommerhusudlejning, hoteller, vandrehjem og campingpladser. Sammen med Bed & Breakfast giver denne overnatningsform bedre kontaktmuligheder mellem turister og fastboende end de traditionelle ferieformer. Landboturisme kan etableres overalt i kommunen, også uden for turismeområderne. Ferielejligheder i landzone kan etableres i tiloversblevne driftsbygninger eller stuehuse på nuværende eller tidligere landbrugsejendomme, hvis anvendelsen i øvrigt holdes inden for sommerhuslovens bestemmelser.

Naturskoler, spejderhytter, lejrhytter og teltpladser er anlæg, der normalt kan rummes i eksisterende bygninger fx overflødiggjorte landbrugsbygninger, nedlagte mejerier eller landsbyskoler. Sådanne funktioner skal have et alment, socialt og pædagogisk sigte på naturformidling. Naturskoler kan rumme en lang række funktioner udover naturformidlingen, men kan også fokusere primært på denne.

Endelig rummer kommunen en række primitive overnatningsteder, dvs. overnatningspladser med shelters eller mulighed for telte på et mindre afgrænset areal med et kortvarigt ophold på typisk en til to nætter. Der er på de primitive overnatningspladser ingen eller kun begrænsede faciliteter som vand, shelter og multtoilet.

Byrådet vil

- understøtte, at der er let adgang til et varieret og tidssvarende udbud af overnatningsfaciliteter,

- sikre, at den samlede overnatningskapacitet i hele kommunen skal kunne øges med henblik på at styrke kommunens position som attraktivt turistmål,
- prioritere udvidelser af eksisterende overnatningsfaciliteter frem for nye for at sikre bæredygtige enheder,
- sikre, at nye overnatningsmuligheder, så vidt muligt, placeres i tilknytning til byområder og sommerhusområder,
- sikre, at nye anlæg, så vidt det er muligt, gør brug af den eksisterende infrastruktur og faciliteter,
- sikre muligheder for overnatning i det fri i form af teltpladser, shelters og lignende, herunder indretning af både eksisterende og nye primitive overnatningstilbud med flere faciliteter til gavn for både turisme og lokalbefolkning.

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - Campingpladser og autocampere

I kystnærhedszonen kan der kun udlægges arealer til campingpladser i de udpegede turismeområder og i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser.

Uden for kystnærhedszonen kan der planlægges for nye campingpladser i eller i umiddelbar tilknytning til byer og afgrænsede landsbyer.

Arealer der er udlagt til campingplads kan normalt ikke konverteres til anden anvendelse.

Eksisterende campingpladser kan udvides, når beskyttelsesmæssige og planlægningsmæssige forhold giver mulighed for det. Større udvidelser kan kun ske på baggrund af en forudgående planlægning.

Der kan tillades vintercampering, vinteropbevaring og opførelse af hytter på eksisterende campingpladser, såfremt beskyttelsesmæssige forhold giver mulighed for det.

Der kan ikke etableres parkeringspladser for autocampere, idet autocampere henvises til egentlige campingpladser. Der kan dog laves særlige campingpladser for autocampere.

▼ Retningslinje - Bed & Breakfast, bondegårdsferie o.lign.

Der kan i eksisterende bygningsmasse i det åbne land indrettes overnatningsfaciliteter (lejligheder/værelser) til erhvervsmæssig udlejning.

▼ Retningslinje - Naturskoler, spejderhytter, lejrhytter o.lign.

Naturskoler, spejderhytter, lejrhytter, teltpladser o.lign. med et alment, socialt og pædagogisk

sigte kan tillades etableret, såfremt de natur-, kultur- og landskabsmæssige forhold giver mulighed for det. Etablering skal fortrinsvis ske i tilknytning til eksisterende bygninger eller anlæg.

▼ Retningslinje - Primitive overnatningsplader

Primitive overnatningspladser, der kan rumme op til fem telte eller sheltere til lejlighedsvis teltslagning, kan frit etableres på offentlige arealer eller en mindre del af en beboet ejendom som i øvrigt anvendes til andre formål.

Dette forudsætter, at primitive overnatningspladser og sheltere kan etableres under hensyntagen til de natur-, kultur- og landskab- og friluftsmæssige interesser.

Der skal særligt arbejdes for etablering af primitive overnatningspladser langs kommunens rekreative ruter.

► Redegørelse

Støjende fritidsaktiviteter

De støjende fritidsaktiviteter omfatter primært aktiviteter knyttet til motor og skydebaneanlæg, men også andre aktiviteter og anlægstyper, som for eksempel flyvepladser til fritidsflyvning med droner.

Hovedproblemstillingen omkring disse anlægstyper og aktiviteter er, at de afgiver støj og i visse tilfælde medfører andre gener for omgivelserne, herunder især for naboerne. Miljøstyrelsen har opstillet vejledende støjkraav, der angiver hvor meget aktiviteterne må støje i forhold til omgivelserne.

Placering af støjende anlæg med videre er ikke kun et spørgsmål om støj, men også om, at de skal respektere en række øvrige hensyn i forhold til for eksempel natur, landskab, kulturmiljø og miljø. Hertil kommer det generelle forhold, at der under alle omstændigheder ikke er mange, som ønsker at være nabo til støjende aktiviteter.

Denne problemstilling betyder alt i alt, at det er svært at sikre brugergrupperne de faciliteter, som de ønsker sig. Omvendt indebærer støjkraavene også begrænsninger på arealanvendelsen i nærheden af eksisterende støjende fritidsanlæg, og bidrager dermed også til en vis sikring af nuværende aktiviteter.

Byrådet ser gerne, at skyde- og motorsporten og øvrige støjende aktiviteter skal have så gode vilkår som muligt. Problemet med fx de eksisterende skydebaner i kommunen er, at mange af dem ligger uhensigtsmæssigt i forhold til boliger. Det er en udfordring, både for naboerne, som oplever en væsentlig støjgene og for brugerne af skydebanen, der pålægges begrænsninger i brugen af banen.

Byrådet vil arbejde for man reducerer antallet af skydebaner i kommunen. Der sker konkret ved udpegning af mulighed for etablering et nyt, større og moderne skydecenter ved Nordjyllandsværket. Det vil give brugergrupperne bedre faciliteter og flere og bedre skydetider, og samtidigt reducere den samlede støjpåvirkning i kommunen. En forudsætning for dette er, at nogle af de mest uhensigtsmæssigt placerede skydebaner afvikles over tid.

For at forebygge nabokonflikter og for at sikre eksisterende støjende fritidsanlæg er der i kommuneplanen angivet konsekvensområder med tilhørende retningslinjer.

Byrådet finder, at nogle typer støjende rekreative aktiviteter som for eksempel jetski og vandscootere er særligt problematiske i forhold til omgivelserne, herunder naturen. For sådanne typer af anlæg skal hensynet til omgivelserne tillægges væsentlig vægt i situationer, hvor der er interessekonflikter.

Byrådet vil

- sikre gode udviklingsmuligheder for de støjende fritidsaktiviteter under hensyntagen til den genevirkning, de har i forhold til omgivelserne,
- arbejde for samlokalisering af støjende fritidsaktiviteter, så der samlet opnås forbedret aktivitetsniveau og reduceret støjpåvirkning i kommunen,
- fremme planlægningsprocessen for samlokalisering og nyudlæg ved etablering af samarbejde

med relevante organisationer og foreninger.

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - Støjende fritidsaktiviteter og konsekvenszoner

Nye støjende fritidsaktiviteter kan kun etableres, såfremt der ved en samlet vurdering sker en miljømæssig forbedring, f.eks. i forbindelse, med sammenlægninger og/eller flytninger af anlæg. Dog kan nyanlæg finde sted, såfremt særlige lokale eller kapacitetsmæssige forhold taler herfor.

Forskellige typer af støjende fritidsanlæg skal søges placeret samme sted, hvis det er miljømæssigt muligt. Særligt støjende fritidsanlæg skal placeres i god afstand fra områder med støjfølsom anvendelse eller i områder, som i forvejen er støjbelastede.

Nye støjende fritidsaktiviteter kræver en konkret planlægning, hvor varetagelsen af støjbeskyttelseshensyn i forhold til boliger, andre rekreative aktiviteter samt varetagelsen af naturbeskyttelseshensyn tillægges væsentlig betydning ved afvejningen af interesser.

Nær de eksisterende og reservationer til skyde- og motorbaner må der ikke udlægges arealer til støjfølsomme formål inden for de støjkonsekvensområder, der er vist på kortet.

► Redegørelse

Øvrige turist- og fritidsaktiviteter

Øvrige turist- og fritidsaktiviteter på landet dækker over golfbaner, travbaner, minizoo'er, øvrige fritidsanlæg såsom fodboldgolfbaner mv. I forhold til land- og kystturisme det største aktiv golfbaner, som samtidig bidrager til befolkningens fritidsmuligheder.

Der er i de seneste år fokuseret på golf som folkesport, men det kræver omtanke og omhyggelighed, når der anlægges arealer til store pladskrævende fritidsaktiviteter såsom nye golfbaner. Det samme gælder, når eksisterende golfanlæg udvides. Udover at være arealkrævende, ønskes golfbaner ofte placeret i eller nær naturskønne områder. Det er vigtigt, at disse anlæg tilpasses landskabet og de naturgivne forhold.

Aalborg Kommune har i dag fire golfbaner; Aalborg Golf Klub, Ørnehøj Golf Klub, Sebber Kloster Golf Klub og Hals Golf Klub. Tilsammen tilbyder de en blanding af hyggelige familiebaner, udfordrende mesterskabsbaner, velplejede parkbaner og friske kystbaner. Der er ingen umiddelbare planer om nye golfbaner.

Byrådet vil

- sikre, at der ved udlæg af areal til nye pladskrævende fritidsanlæg tages særlige hensyn til naturbeskyttelsesinteresser, og at eksisterende bygningsmasse så vidt muligt anvendes til klub- og driftsfaciliteter,
- sikre at nyudlæg til pladskrævende fritidsanlæg sker på baggrund af behovsanalyser, der bygger på eksisterende kapacitet og forventet medlemstilgang eller positiv forretningsplan,
- sikre, at den rekreative værdi af pladskrævende fritidsanlæg kommer offentligheden og de lokale beboere i området til gode hele året,
- sikre offentlighedens adgang til pladskrævende fritidsanlæg, ikke mindst golfbaner,
- sikre mulighed for, at pladskrævende fritidsanlæg, herunder golfbaner, kan agere i overensstemmelse med nye og tidssvarende krav.

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - Øvrige turist- og fritidsaktiviteter

Nyudlæg og udvidelser af turist- og fritidsanlæg skal ske på baggrund af behovsanalyser, der bygger på eksisterende kapacitet og forventet medlemstilgang eller positiv forretningsplan.

Ved placering af en nye turist- og fritidsanlæg skal afstanden til andre tilsvarende anlæg og de trafikale forhold tages i betragtning.

Der kan kun planlægges for nye turist- og fritidsanlæg i de udpegede turismeområder, i sammenhæng med de udpegede turistkudepunkter eller i forbindelse med eksisterende byer.

Offentlighedens adgang til golfbaner skal så vidt muligt sikres.

Klubhus og andre funktioner skal så vidt muligt indrettes i eksisterende bygningsmasse.

► **Redegørelse**

Lystbådehavne og sejlads

I Limfjorden findes en række lystbådehavne, hvor man kan lægge til, gå i land og besøge nogle af de mange attraktioner. Lystbådehavnene indgår som naturlige samlingssteder, og ikke kun for kommunens egne borgere men også for de sejlene turister.

Ved lystbådehavne forstås egentlige havneanlæg for lystbåde samt hertil knyttede faciliteter, som f.eks. landarealer til parkering og vinteroplægning samt skibshandel, toilet og badefaciliteter, telefon med videre. Bådehavne i form af bådebroer, gamle fiskerlejer o.lign. er typisk mindre og ikke så rigt udstyret med faciliteter. Kommuneplanen indeholder ingen særskilte mål eller regulering af disse.

En meget stor del af pladserne i lystbådehavne er faste bådpladser, det vil sige udlejet til fastliggere. Lystbådehavne er dermed snarere fritidsanlæg end turistanlæg, selv om de har stor turismæssig betydning.

Fælles for turist- og fritidssejlere er, at de efterspørger flere funktioner ved lystbådehavnene. Det gælder både rekreative anlæg (legepladser, grønne pladser o.lign.) og byfunktioner (iskiosk, restaurant o.lign.)

Kommunen følger udviklingen inden for lystbåde og vil tilgodese behovet for udbygning af havnefaciliteterne i bestræbelserne på dels at skabe gode rammer for kommunens egne sejlsportsinteresserede, dels at udvikle turismen. Det er kommunens vurdering, at der på nuværende tidspunkt ikke er behov for flere lystbådehavne. Byrådet vil hellere prioritere opgradering af de eksisterende havne. Dette gælder både kvalitative forbedringer og fysiske udvidelsesmuligheder.

Det betyder, at udbygningen af lystbådepladser skal ske i tilknytning til eksisterende lystbådehavne. Evt. nye lystbådehavne skal placeres i Aalborg by, som både er turistcenter og som oplever den største befolkningstilvækst. Dette princip er samtidigt med til at sikre beskyttelse af de kystnære områder.

Byrådet vil

- sikre et bredt udbud af lystbådehavne, både- og jollehavne samt rampeanlæg for isætning af mindre både, kajakker osv.
- fastholde og udvikle de eksisterende lystbådehavne,
- prioritere at evt. nye lystbådehavne placeres i Aalborg by,
- arbejde for, at havnene fremstår velpassede og indeholder moderne og tidssvarende faciliteter samt rekreative muligheder for fastlæggende- og gæstende sejlere,
- sikre at der er vinteropbevaringspladser for havnenes faste bådpladsejere,
- sikre isætningsramper og -broer for mindre både, kajakker og kanoer knyttet til det organiserede og selvorganiserede fritidsliv.

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - Lystbådehavne

Etablering af nye lystbådehavne, udover allerede planlagte, kan kun ske i Aalborg by.

Udvidelse af eksisterende lystbådehavne eller etablering af større kapacitet kan finde sted, såfremt kommunale eller nationale interesser samt internationale naturbeskyttelsesinteresser* eller andre tungtvejende interesser ikke herved tilsidesættes.

Ved etablering eller udvidelse af lystbådehavne skal der udlægges tilstrækkelige landarealer.

* Ved nationale eller kommunale interesser forstås de interesser, der er udtrykt i kommuneplanens retningslinjer for miljøbeskyttelse, naturbeskyttelse (herunder Natura 2000-områder, landskabsbeskyttelse, kulturmiljøbeskyttelse, kommuneplanens arealreservationer til andre formål med videre.)

► Redegørelse

Badeområder

Kommunens badeområder er et af kommunens største aktiver i forhold til kystturismen. Men adgang til natur og rekreative muligheder er også vigtige parametre for borgernes livskvalitet, trivsel og sundhed og for tiltrækning af tilflyttere. Vand har en særlig tiltrækningskraft, da det både er et spændende element i landskabet og giver mulighed for rekreative aktiviteter som badning, sejlads og fiskeri.

Aalborg Kommune har kyststrækning på over 190 km. Mange af kommunens kyster er velegnet til badning og udgør udflugtsmål af stor rekreativ værdi, såvel for lokalbefolkning som for turisterhvervet.

Derudover findes er en række havnebade:

- Nibe Fjordbad
- Vestre Fjordpark
- Lindholm Strandpark/badebro
- Aalborg Havnebad
- Hou Havnebad

For at sikre gode badestrande og havnebade samt rent badevand udtages badevandsprøver sommeren igennem på en række udvalgte badestrande.

Byrådet vil

- sikre at badestrande og havnebade er attraktive og har et højt kvalitetsniveau og en høj standard med hensyn til sikkerhed, adgangsforhold og parkering,
- arbejde for at den hygiejniske vandkvalitet er så god, at man uden sundhedsfare kan bade i havet langs hele kysten,
- sikre, at badeområderne indgår i kommunens muligheder for rekreation og friluftsliv og er derved en del af kommunens sundhedsfremmende aktiver,
- arbejde for at den offentlige adgang til strandene fremmes og prioriteres højt til gavn for både lokalbefolkningen og turismen, uden at natur- og landskabsinteresser tilsidesættes,
- arbejde for, at badeområderne indgår i et sammenhængende kommunalt grønt netværk af naturområder.

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - Badeområder

Områder udpeget til badeområder jf. kort, skal leve op til kravene for tilfredsstillende badevandskvalitet fastsat nationalt og internationalt. Spildevandsudledninger og andre aktiviteter må ikke være til hinder for, at badevandskvaliteten er tilfredsstillende.

Langs kysterne i øvrigt skal der være en hygiejnisk vandkvalitet svarende til badevand. Dette gælder dog ikke vandområder tæt ved erhvervshavne, åudløb m.v.

► **Redegørelse**

Kulturarv og kulturmiljøer

Kulturarven er den fælles historie, som kan aflæses i de bebyggede miljøer og landskabet, - man kan sige, at det er stedernes historiske DNA. Kulturarven har betydning for vores forståelse af hvad vi kommer af - den er identitetsbærende og er grundlag for oplevelser og turisme.

Kulturarven knytter sig til den forhistoriske tid, oprindelige bymiljøer, beliggenhed i topografi og landskab, landbrugets og opdyrkningens historie, nyere industrihistorie og velfærdsstatens historie. Formålet med at sætte fokus på kulturarv er ikke at skabe fine historiske kulisser, man kan stå og kigge på. Tværtimod drejer det sig om at vise historien som en proces, hvor nyt møder gammelt, og hvor det gamle får nyt liv ved at blive brugt.

Kulturarv knytter bånd mellem steder og individer, men først og fremmest hvis stederne bringes i spil på nutidens præmisser. Nogle kulturspor er så unikke, at de må tænkes som "museer", hvis autenticiteten skal opretholdes, men i langt de fleste sammenhænge vil byrådet prioritere, at de historiske spor bruges som unikke rammer for det moderne byliv.

Byrådet vil

- sikre, at arbejdet med kulturarv og kulturspor medvirker til at styrke områdets identitet,
- beskytte og genbruge kulturarv med omtanke, så kommende generationers oplevelsesmuligheder og livsvilkår ikke forringes,
- sikre, at arbejdet med kulturarven forankres i det særlige i den konkrete kontekst, og
- sikre kirkerne, de markante fortidsminder, de fredede bygningsanlæg og kulturspor som tydelige kulturhistoriske monumenter i landskabet.

Kort

Retningslinjer

▼ Værdifulde kulturmiljøer

De på kortet viste områder udpeges som de vigtigste værdifulde kulturmiljøer. Inden for områder udpeget som værdifulde kulturmiljøer skal det sikres, at der ikke etableres anlæg og bebyggelse eller inddrages areal til formål, der kan forringe de kulturhistoriske værdier.

Ved placering og udformning af byggeri og anlæg inden for værdifulde kulturmiljøer skal det sikres, at oplevelsen og kvaliteten af kulturmiljøet ikke forringes.

Fremtidige planer og tilladelser i de udpegede kulturmiljøer, skal indeholde bevarende bestemmelser. Der bør foretages en registrering af kulturværdierne, som er tilstrækkelig til at vurdere forhold, der skal reguleres (kulturmiljøscreening).

▼ Kirkernes fremtræden

For de på kortet viste kirker skal det i planlægningen og administrationen sikres, at hensynet til kirkernes fremtræden varetages.

Der udlægges fjernbeskyttelseszoner omkring kirkerne som vist på kortet.

Inden for nær- og fjernbeskyttelseszonerne omkring kirkerne kan der ikke opføres bygninger, tekniske anlæg m.v., medmindre det er sikret, at hensynet til kirkernes betydning som monumenter i landskabet og (lands-) bymiljøet ikke herved tilsidesættes.

► Redegørelse

Jordbrug

Landbruget udgør ca. 63 % af Aalborg Kommunes areal, og kommunen rummer ca. 1.200 landbrug og ca. 630 husdyrbrug.

Strukturudviklingen inden for landbruget går i retning af stadig større og mere intensive brug på færre hænder, især inden for svineproduktion. Lovgivningen har ingen øvre grænse for størrelsen i husdyrholdet, og der kan etableres jordløse brug.

De store investeringer medfører, at landbruget har et voksende behov for investeringssikkerhed. Samtidig påvirker de store brug omgivelserne mere, hvilket stiller større krav til lokalisering.

Kommuneplanen skal varetage de jordbrugsmæssige interesser, herunder udpege og sikre særligt værdifulde landbrugsområder og sikre lokaliseringmuligheder for større husdyrbrug (med mere end 500 dyreenheder (DE)).

Formålet med planlægningen er at sikre jordbrugets udviklingsmuligheder (investeringssikkerhed og forudsigelighed) og samtidigt forebygge konflikter med naboer samt tage hensyn til landskabs-, natur- og miljøinteresser.

I de særligt værdifulde landbrugsområder er der tale om en positiv planlægning, som ikke begrænser jordbruget uden for udpegningen, men sikrer, at områderne så vidt muligt friholdes for andre aktiviteter, der kan give begrænsninger for jordbruget. Den miljømæssige regulering af landbruget er den samme indenfor og udenfor områderne. Ca. 5 % af kommunens areal er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsjord i kommuneplanen.

For områderne til lokalisering af store husdyrbrug er der også tale om en positiv udpegning. Reguleringen af husdyrbrug, herunder reguleringen efter husdyrbrugsloven, er den samme, uanset om husdyrbruget ligger inden for eller uden for de planlagte områder til store husdyrbrug. Det er områder, hvortil der sikre udviklingsmuligheder, hvor der kan ske udflytning af produktion, og hvor der kan etableres barmarksprojekter.

Økologi er en global trend indenfor landbruget. For at understøtte udviklingen udlægger kommunen arealer til økologiske interesseområder. Områderne har til formål i særlig grad at understøtte den økologiske udvikling. En væsentlig hindring for omlægning til økologisk drift for eksisterende husdyrbrug er netop, at muligheden for at sætte dyr på græs/friland ikke er tilstede i nærområdet.

Generelt skal nye landbrugsbygninger placeres, så påvirkningen af landskabet bliver mindst mulig, og de skal som udgangspunkt opføres i tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør en hensigtsmæssig helhed.

Byrådet vil

- sikre landbrugets udviklingsmuligheder, og arbejde for at udviklingen sker på et bæredygtigt grundlag, hvor også natur, miljø, landskaber og friluftsliv tilgodeses,
- lægge vægt på, at områder med de bedste dyrkningsjorder (lerjorde) fastholdes til dyrkning, da

denne type er sjælden i kommunen, og arbejde for at der udlægges mere jord til særligt værdifulde landbrugsområder,

- arbejde for, at landbruget bidrager til klimaløsninger bl.a. som energileverandør, og ved at sammentænke klimaudfordringerne, - herunder vådere jorde med hensyn til natur, miljø og rekreativeinteresser,
- arbejde for at understøtte omlægning til økologisk landbrug,
- skabe gode rammer for innovation i jordbruget, fx ved at se på mulighederne for placering af store industrielle husdyrproduktioner i industriområder i byerne, hvis der opstår mulighed og ønske herom, og
- arbejde for, at nye store husdyrbrug placeres sammen i klynger for at opnå synergieffekter, fx omkring biogasanlæg.

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - særlige værdifulde landbrugsområder

Arealer udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder skal friholdes for andre aktiviteter, der direkte eller indirekte kan give begrænsninger for områdets anvendelse til landbrugsdrift. Overordnede vejanlæg er undtaget. Mindre arealforbrug i forbindelse med udbygning af ejendomme, vindmøller, vandboringer og lignende er undtaget.

▼ Retningslinje - lokalisering af store husdyrbrug

Nye store husdyrbrug skal så vidt muligt lokaliseres og udformes, så konflikter med boliger, institutioner samt erhvervs- og beskyttelsesinteresserne i det åbne land undgås.

Arealer, som er udpeget til lokalisering af store husdyrbrug, er vist på kortet.

Konsekvenszonen omkring områderne til nye store husdyrbrug, som er angivet på kortet, skal i størst muligt omfang friholdes for aktiviteter, der direkte eller indirekte kan give begrænsninger for områdets nye og eksisterende husdyrbrug og deres fremtidige udviklingsmuligheder. Mindre arealforbrug i forbindelse med udbygning af ejendomme, vindmøller, vandboringer og lignende er undtaget.

▼ Retningslinje - interesseområder for økologi

Indenfor interesseområderne for økologisk jordbrug, som vist på kortet, vil kommunen i særlig grad arbejde for at understøtte det økologiske jordbrug. Derfor må der i områderne ikke planlægges for eller etableres anlæg og aktiviteter, der i væsentlig grad kan hindre mulighederne for græssende dyr eller dyr på friland i områderne. Anlæg og aktiviteter, der har til formål at forbedre klima og miljø, er undtaget.

► **Redegørelse**

Energi

Aalborg Kommune har en langsigtet politisk målsætning om, at kommunen i 2050 skal være uafhængig af fossile brændsler.

Aalborg Kommune har i de seneste 25 år arbejdet målrettet for at nedbringe energi- og ressourceforbruget i energiforsyningen. Det har betydet en væsentlig nedbringelse af udledningen af drivhusgasser opnået bl.a. gen-nem energibesparelser, energieffektiviseringer samt øget udnyttelse af overskudsvarme og vedvarende energi.

Aalborg Kommune har i 2019 udarbejdet en ny energistrategi. Strategien skal danne baggrund for de langsigtede beslutninger, der skal til for at sikre den grønne omstilling af energisystemet inkl. transportområdet og opfyldelse af de lokale, nationale og internationale klima- og energimålsætninger. Energistrategiens fokus vil grundlæggende være energieffektivisering og energibesparelser samt sikring af et fleksibelt integreret energisystem baseret på vedvarende energi og med høj grad af forsyningssikkerhed

Når brugen af kul på Nordjyllandsværket udfases senest i 2028, forventes det, at energiforsyningen i Aalborg Kommune fremadrettet vil blive baseret på en kombination af forskellige teknologier som fx biogas, solvarme, vindenergi, geotermisk energi, biomasse mv.

En del af disse teknologier er meget arealkrævende, hvorfor der i kommuneplanen er lavet en planlægning for arealer til energianlæg som vindmøller, solceller, biogasanlæg mv.

Vindmøller

* Sideløbende med revision af kommuneplanens retningslinjer arbejdes der med en ny Energistrategi for Aalborg Kommune. Nedenstående målsætninger og retningslinjer skal koordineres med Energistrategien, som skal være færdig i 2019.

I omstillingen mod en grøn og vedvarende energi spiller vindmøller en afgørende rolle, og det er nødvendigt at satse både på havvindmøller og på landbaserede vindmøller. Planlægningen for vindmøller på havet er en statslig opgave, hvorimod kommunerne skal planlægge for vindmøller på op til 150 meters højde på land.

For at få mest mulig grøn energi, er det vigtigt, at der sikres en høj udnyttelse af den tilgængelige vindressource i de udlagte områder. Dette kan ske ved opstilling af store vindmøller med stor effekt.

Større vindmøller betyder samtidigt større krav til valget af placering. Opstilling af nye, mere effektive og større vindmøller vil give disse en mere markant rolle i landskabet. Dette styrker behovet for at sikre at vindmøller opstilles i klynger og i en let opfattelig geometri af hensyn til den landskabelige oplevelse af anlægget.

Udover hensynet til vindressourcer og den landskabelige påvirkning skal der tages omfattende hensyn til øvrige hensyn i det åbne land, herunder til nabobebyggelse.

I kommuneplanen er udpeget områder til opstilling af vindmøller. Og der er opstillet retningslinjer for, hvordan hensyn til landskab, natur og miljø, herunder nabobeboelse sikres i forbindelse med opstilling af vindmøller ud fra en samlet afvejning af interesser.

Byrådet vil

- fremme vedvarende energi i overensstemmelse med de nationale mål,
- arbejde for at andelen af grøn energi øges i Aalborg Kommune, så kommunen kan bidrage til den globale udfordring med at udlede mindre CO₂,
- arbejde for at strøm produceret på vindmøller i 2050 udgør 80% af elforbruget i hele kommunen, jf. klimastrategien/energistrategien,
- prioritere at vindmøller lokaliseres i få men større vindmølleparker,
- prioritere at vindmøller lokaliseres sammen med andre energianlæg i energilandskaber de steder, hvor det giver mening,
- arbejde for en vindmøllesanering, så mindre og uheldigt placerede møller bliver erstattet af større, mere effektive og mere hensigtsmæssigt placerede møller,
- sikre at vindmøller skal tilpasses landskabet,
- sikre at udbygningen af vindmøller sker under hensyn til natur- og kulturhistoriske værdier,
- udbygningen af vindmøller sker under størst muligt hensyn til omkringboende og med lokal forankring, og
- arbejde for opsætningen af vindmøller får en positiv økonomisk konsekvens for det lokalområde, hvor vindmøllerne opsættes.

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - Planlægning for nye vindmøller

Der kan opstilles vindmøller på op til 150 m inden for de på kortet udpegede vindmølleområder og energilandskaber.

I de udpegede energilandskaber skal den konkrete planlægning tilgodese, at andre energianlæg kan placeres i sammenhæng med vindmøller.

Vindmølleområder skal fremstå i landskabet som selvstændige vindmølleområder. Ved planlægning for vindmøller nærmere end 28 gange totalhøjden fra eksisterende eller planlagte vindmøller skal der redegøres særligt for anlæggenes visuelle påvirkning.

Ved planlægning for nye vindmøller skal radiokædeoperatører høres for at undgå konflikter mellem vindmøller og radiokædeforbindelser.

Ved planlægning for vindmøller på over 100 m skal Trafikstyrelsen skriftligt godkende projektet, herunder afmærkningen, af hensyn til flysikkerheden.

Afstand til offentlig vej eller jernbane: Som udgangspunkt mindst 250 m eller 1,7 gange totalhøjden.

Afstand til højspændingsledninger: Mindst 1 gange totalhøjden.

Afstand til naturgasledning: Høring af Naturgasselskaberne hvis afstanden er under 2 gange totalhøjden.

Afstand til Flyvestation Aalborg og Aalborg Lufthavn: Høring af myndigheden hvis afstanden er under 12 km.

Afstand til forsvarrets øvelsespladser samt skyde og øvelsesterræner: Høring af myndigheden hvis afstanden er under 5 km.

▼ Retningslinje - Vindmøller og miljøhensyn

Ved planlægning for nye vindmøller skal der sikres en afstand til eksisterende og planlagt støjfølsom arealanvendelse*, som både overholder:

- Mindst 4 gange den enkelte vindmølles totalhøjde og
- Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for vindmølleområdet samlet set.

Ved planlægning for nye vindmøller skal det så vidt muligt sikres, at boliger til helårsbeboelse ikke udsættes for skygge i mere end 10 timer (reel skyggetid) om året.

Indenfor vindmølleområderne og en konsekvenszone på 600 m omkring områderne må der ikke planlægges for eller etableres boliger og anden miljøfølsom arealanvendelse*.

Indenfor vindmølleområderne og en konsekvenszone på 600 m omkring områderne må der ikke planlægges for eller etableres større tekniske anlæg eller andet, der kan forhindre opstillingen af vindmøller.

* Støjfølsom arealanvendelse: Områder, der anvendes til eller i lokalplan eller byplanvedtægt er udlagt til bolig-, institutions-, sommerhus- camping- eller kolonihaveformål, eller områder som er udlagt i lokalplan eller byplanvedtægt til støjfølsom rekreativ aktivitet.

▼ Retningslinje - Udseende og opstillingsmønster

Der skal opstilles mindst 5 vindmøller i et område.

Vindmøller skal i videst muligt omfang opstilles på en måde, der tager hensyn til landskabelige og æstetiske forhold, og skal normalt opstilles på en ret linje. I større områder kan der efter konkret vurdering planlægges for flere parallelle rækker.

Vindmølle skal opføres med rørtårn og 3-bladede rotor, have en hvidlig/lysegrå ikke reflekterende overflade, og have omdrejningsretning med uret (betragtet med vinden).

Vindmøllernes vingediameter og navhøjde skal have et harmonisk forhold på mindst 1:1,1.

Vindmøller inden for samme område skal have samme udformning, navhøjde, rotordiameter, farve, omløbsretning og omdrejningshastighed.

Vindmøller må ikke forsynes med iøjnefaldende udsmykning, skilte, tekster mv. Dog må vindmølleproducents logo (firmanavn) være synligt på vindmølletoppen (huset), såfremt det ikke vurderes at fremtræde visuelt dominerende i forhold til omgivelserne.

EI-ledninger, som etableres i forbindelse med møllernes drift og nettilslutning både inden for og uden for vindmølleområdet, må kun fremføres som jordkabler.

▼ Retningslinje - Udskiftning

Eksisterende vindmøller kan kun udskiftes eller ombygges under forudsætning af:

- at møllernes placering ikke ændres.
- at møllernes fysiske dimensioner (navhøjde, rotordiameter m.v.) ikke ændres.
- at generatorskifte m.v. ikke giver anledning til et forøget støjniveau.
- at bestemmelserne i medfør af planloven i øvrigt overholdes.

▼ Retningslinje - Sanering og nedtagning

I forbindelse med opstilling af nye vindmøller, skal der ske en sanering af eksisterende vindmøller, som udgangspunkt i en afstand på 28 gange de nye møllers totalhøjde.

Hvis en vindmølle i mere end et år ikke har været anvendt til energiproduktion, skal møllen samt fundament i en dybde på min. 1 m fjernes.

▼ Retningslinje - Husstandsmøller

Husstandsmøller på op til 25 m kan opstilles efter konkret afvejning i forhold til andre interesser, såfremt de opstilles i en afstand på maksimalt 30 m fra bebyggelse på egen grund og som udgangspunkt minimum 150 m fra nabobeboelse og disses udendørs opholdsarealer.

Ved landzonetilladelser skal landskabelige interesser vægtes højt.

Husstandsmøller kan som udgangspunkt ikke opføres i fugle- og vildtreservater, geologiske, biologiske og kulturhistoriske beskyttelsesområder, inden for naturnetværket/grønt danmarkskort, friluftsområder og kulturmiljøer.

Husstandsvindmøller kan som udgangspunkt kun opstilles enkeltvis og ikke i grupper.

Husstandsvindmøller kan som udgangspunkt ikke opstilles i byzone.

► Redegørelse

Solenergi

* Sideløbende med revision af kommuneplanens retningslinjer arbejdes der med en ny Energistrategi for Aalborg Kommune. Nedenstående målsætninger og retningslinjer skal koordineres med Energistrategien, som skal være færdig i 2019.

Aalborg Kommune har en målsætning om at kommunen i 2050 skal være 100 % uafhængig af fossile brændsler. Derfor er det nødvendigt at give mulighed for tiltag og anlæg, som kan producere vedvarende energi og som dermed bidrager til omstillingen. Etablering af solenergianlæg er et led i denne omstilling.

Der er i Planloven, modsat vindmøller, ikke krav om, at kommunerne foretager en overordnet planlægning i kommuneplanen for udlægning af arealer til større solenergianlæg. For at fremme de kommunale målsætninger på området, og af hensyn til beskyttelsen af landskabet, jordbrugsinteresser, naturinteresser, naboer mv. over for hensynet til udbygningen af vedvarende energi, indeholder Aalborg Kommuneplan planlægning for større solenergianlæg.

Ved større solenergianlæg forstås i denne sammenhæng anlæg på mere end 100 m² i areal, der udnytter solens stråler til produktion af energi i form af elektricitet (solceller) eller varme (solfangere), og som er placeret på jorden. Produktionen fra disse anlæg leveres enten ind på det overordnede elnet eller anvendes til produktion af fjernvarme.

Herudover findes der også mindre solenergianlæg som etableres ifm. det enkelte hus eller ejendom, enten på jorden, facaden eller taget. Produktionen fra disse anlæg er primært til dækning af eget forbrug.

En ulempe ved solenergianlæg er, at de er meget pladskrævende. Det er fx nødvendigt med ca. 2-3 m² grundareal pr. m² solfangerareal.

Der er i dag etableret flere større solenergianlæg i kommunen med en størrelse på 1-1½ hektar. Anlæggene ligger typisk i sammenhæng med et af kommunens decentrale kraftvarmeværker.

Tendensen går dog mod større anlæg, der kræver konkret planlægning i form af lokalplaner og typisk en miljøvurdering af det konkrete projekt. Der er vigtigt, at der ikke gives køb på de bedste natur- og landskabskvaliteter og kulturarven, men at solenergianlæggene tilpasses omgivelserne.

Byrådet vil

- fremme vedvarende energi i overensstemmelse med de nationale mål,
- arbejde for at andelen af vedvarende energi øges i Aalborg Kommune, så kommunen kan bidrage til den globale udfordring med at udlede mindre CO₂,
- arbejde for at strøm produceret af solceller i 2050 udgør 20% af elforbruget i hele kommunen, jf. klimastrategien/energistrategien,
- give mulighed for etablering af store solfanger- eller solcellerparker i udpegede

energilandskabsområder,

- sikre at størstedelen af solenergianlæg etableres i de udpegede områder, mens en mindre del kan etableres efter en konkret vurdering af ansøgninger,
- planlægge for solenergianlæg under hensyntagen til naboer, natur, kulturhistorie og landskab,
- friholde de særlige drikkevandsområder (OSD) for solfangeranlæg ud fra et forsigtighedsprincip.

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - Solenergianlæg inden for udpegede områder

Der kan planlægges for i alt **300 MW** solceller og **XX MW/m²** solfangere inden for de på kort udpegede energilandskaber.

Der kan ikke planlægges for solfangere inden for områder udpeget som områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD).

I de udpegede energilandskaber skal den konkrete planlægning tilgodese, at andre energianlæg kan placeres i sammenhæng med solenergianlæg.

Den konkrete planlægning skal sikre, at anlæggenes udformning tilpasses omgivelserne og at påvirkning af omgivelserne om nødvendigt minimeres med beplantning.

Anlæggene må som udgangspunkt ikke etableres, så de er meget synlige fra overordnede veje og stier eller fra rekreative områder.

▼ Retningslinje - Solenergianlæg uden for udpegede områder

Der kan planlægges for i alt **80 MW** solceller og **XX MW/m²** solfangere uden for de på kort udpegede energilandskaber. Ud fra en konkret ansøgning om opstilling af solenergianlæg vil byrådet beslutte, om der skal igangsættes konkret planlægning/gives tilladelse.

Der kan ikke planlægges for solfangere inden for områder udpeget som områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD).

Solenergianlæg skal som udgangspunkt placeres i tilknytning til; byzone, erhvervsbygninger, udnyttede erhvervsområder eller tekniske anlæg.

Solenergianlæg må ikke placeres i områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser samt økologiske forbindelser, potentielle økologiske forbindelser og potentielle naturområder, (Grønt danmarkskort), særlig værdifulde jordbrugsområder, i kystnærhedszonen, kulturarvsarealer eller fredede naturområder, inden for kirkebeskyttelsesområder og kirkebyggelinjer.

Solenergianlæg må ikke placeres i kuperet terræn. Solenergianlæg skal placeres på plane arealer eller markarealer som udgangspunkt med ensidig hældning mod syd/vest.

Anlæggenes udformning skal tilpasses omgivelserne og påvirkning af omgivelserne skal om nødvendigt minimeres med beplantning.

Anlæggene må som udgangspunkt ikke etableres, så de er meget synlige fra overordnede veje og stier eller fra rekreative områder.

▼ Retningslinje - Solenergianlæg på bygninger

På bevaringsværdige ejendomme må solenergianlæg ikke opsættes på hovedhuset.

Solenergianlæg må kun opsættes på bagbygninger som udhuse eller lignende i det omfang, at de ikke er synlige fra veje, stier, fællesarealer eller fra nabogrunde.

► Redegørelse

Biogas

Biogasanlæg omdanner organisk materiale til varme og elektricitet. Det organiske materiale kan være gylle, slagteriaffald, græsafklip og lignende. Biogasanlæg kan etableres som gårdanlæg på den enkelte gård eller som fællesanlæg, hvor biomassen transporteres til og fra biogasanlægget.

Det er obligatorisk for kommunen at udpege arealer til de fælles biogasanlæg efter den statslige aftale om Grøn Vækst. Og netop den aftale er med til at understøtte Aalborg Kommunes vision om at være CO2 neutral i 2050. Aalborg Kommune ønsker, at landbruget fortsat er et stort aktivt erhverv i kommunen, og der er et ønske at anvende husdyrgødning og anden biomasse til produktion af grøn energi, for dermed at reducere anvendelsen af fossil energi.

Der er udpeget 6 områder i kommunen til placering af biogasanlæg. Det er også muligt at etablere et biogasanlæg udenfor de udpegede områder, forudsat at anlægget placeres efter retningslinjerne i kommuneplanen og der sker en konkret planlægning for anlægget.

Aalborg Kommune vil sikre, at anlæggene placeres under hensyntagen til områder med naturbeskyttelses- og bevaringsinteresser samt udenfor områder med særlige landskabelige og kulturhistoriske værdier. De skal endvidere placeres hensigtsmæssigt i forhold til infrastruktur og med størst muligt hensyn til omkringliggende naboer.

Derudover skal transportafstande til leverandører og aftagere af gødnings- og biomasse indgå som en parameter i vurderingen, sammen med placeringen af tracéer til veje og gasledninger, så generne til naboer og omgivelser mindskes mest muligt.

Der er også mulighed for at der etableres gårdbiogasanlæg, der kan behandle biomassen på den ejendom, hvor den produceres. Gårdbiogasanlæg er mindre anlæg, hvor der foruden den producerede husdyrgødning på ejendommen, maksimalt behandles husdyrgødning fra op til 3-4 andre husdyrbrug. Gårdbiogasanlæg skal som udgangspunkt placeres ved den eksisterende bebyggelse på ejendommen, og må ikke virke dominerende i forhold til de øvrige bygninger.

Når der etableres nye tanke, som skal anvendes til opbevaring af afgasset biomasse, skal tanken som udgangspunkt overdækkes med en lufttæt overdækning, som fx et telt. Dette skal ske, fordi der er en større ammoniakfordampning fra afgasset biomasse i forhold til husdyrgødning.

Byrådet vil

- fremme brugen af vedvarende energi i overensstemmelse med de nationale mål,
- udnytte husdyrgødning og anden biomasse i størst mulig omfang i fælles biogasanlæg og dermed bidrage til fossilfri energiforsyning,
- sikre at der findes egnede områder for etablering og udbygning af fælles biogasanlæg, og
- sikre, at der ved placering af biogasanlæg tages hensyn til:
  - lugt- og støjgener for naboer.
  - naturbeskyttelsesinteresser, kulturmiljøer, landskabelige og øvrige miljømæssige forhold.
  - gode tilkørselsforhold.
  - hensigtsmæssig placering i forhold til leverandører af biomasse.

- hensigtsmæssig placering i forhold til afsætning fx til gasnettet.

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - Biogasanlæg

Arealer udpeget til lokalisering af fælles biogasanlæg fremgår af kortet.

Arealer, som er udpeget til lokalisering af fælles biogasanlæg, skal i størst muligt omfang friholdes for andre aktiviteter, der direkte eller indirekte kan give begrænsninger for etablering af fælles biogasanlæg.

Inden for en konsekvenszone på 500 m omkring udlagte områder til fælles biogasanlæg i det åbne land, må der ikke planlægges for eller etableres boliger og anden miljøfølsom arealanvendelse.

Biogasanlæg skal efter en helhedsvurdering placeres, indrettes og drives så de tager størst muligt hensyn til naboer, landskab, kultur, natur og miljø.

Biogasanlæg skal placeres ud fra følgende hovedhensyn:

- hensigtsmæssigt i forhold til leverandører af husdyrgødning, energiafgrøder og anden biomasse.
- hensigtsmæssigt i forhold til energiafsætningen til fx decentrale kraftvarmeværker eller gasledninger.
- gode vej- og tilkørselsforhold med henblik på minimering af trafikale gener i nærområdet.
- tilpasning til landskabet med fokus på de landskabelige forhold.
- i respekt for naturbeskyttelsesinteresser, kulturmiljøer og øvrige miljømæssige forhold.

Biogasanlæggenes formsprog skal fremstå enkelt og klart i dæmpede farver, så der bedst muligt tages højde for anlæggenes dominans i lokalområdet.

Emissioner fra biogasanlæg skal begrænses til et minimum, med de bedst anerkendte tekniske løsninger. Det gælder lugt, støj og støv, samt alle øvrige udledninger fra anlæggets drift.

Udspredding af afgasset biomasse på landbrugsarealer skal vurderes i forbindelse med planlægning af anlægget, både for at kunne dimensionere anlæggets maksimale kapacitet og for at sikre, at der ikke sker en negativ påvirkning af natur, grundvand og overfladevand.

► Redegørelse

Fjernvarme

* Sideløbende med revision af kommuneplanens retningslinjer arbejdes der med en ny Energistrategi for Aalborg Kommune. Nedenstående målsætninger og retningslinjer skal koordineres med Energistrategien, som skal være færdig i 2019.

Aalborg Kommune er opdelt i områder med kollektiv varmforsyning i form af fjernvarme eller naturgas og områder med individuel opvarmning. Fælles for områderne er, at de som led i den grønne omstilling skal omstilles til vedvarende energi. Aalborg Kommune ønsker at udbrede fjernvarmesystemerne mest muligt, mens opvarmningen i de individuelt forsynede områder forudsættes omstillet til individuelle varmepumper.

I det centrale fjernvarmeområde er overskudsvarme fra cementproduktion, affaldsforbrænding, industri, renseanlæg og krematoriet blevet udnyttet gennem mange år. Resten af varmen i det centrale fjernvarmeområde produceres pt. på Nordjyllandsværket og er kulbaseret.

I de decentrale fjernvarmeområder produceres fjernvarmen på en kombination af forskellige brændsler og teknologier – naturgas, flis, solvarmeanlæg, overskudsvarme mv.

Aalborg Byråd vedtog i 2017 som opfølgning på købet af Nordjyllandsværket en kort- og langsigtet strategi for fossilfri varmeproduktion i det centrale fjernvarmeområde. Når brugen af kul på Nordjyllandsværket udfases senest i 2028, forventes det, at fjernvarmeproduktionen i det centrale fjernvarmeområde fremadrettet vil blive baseret på en kombination af forskellige teknologier - øget udnyttelse af overskudsvarme, sæsonvarmelagre, varmepumper, solvarme, geotermisk energi mv.

Der vurderes at være store mængder overskudsvarme tilgængeligt ved både høj-, mellem og lavtemperatur i Aalborg. En del af denne overskudsvarme vil dog skulle hæves i temperatur ved hjælp af fx en eldrevet varmepumpe for at kunne bruges til fjernvarme.

Herudover arbejdes der med muligheden for at udnytte geotermisk energi fra underjordiske vandreservoirer i Aalborg. Geotermiske anlæg er forholdsvis omkostningstunge at etablere, men når de først er sat i drift er omkostningerne til drift og vedligehold begrænsede. Alt efter temperaturen på det vand der hentes op fra undergrunden vil også den geotermiske varme skulle hæves i temperatur ved hjælp eldrevne varmepumper.

I forhold til de decentrale fjernvarmeverker så vil en del af disse formodentlig fremadrettet etablere eldrevne varmepumper eventuelt i kombination med solvarmeanlæg til varmeproduktion som erstatning for naturgassen.

En af udfordringerne ved flere grønne vedvarende energiformer som fx overskudsvarme, geotermi og solvarme er, at når anlæggene først kører, så producerer de enten 24/7 hele året eller om sommeren, hvor varmebehovet er mindst. Behovet for varme varierer dog meget henover året. Der vil derfor være brug for nogle store varmelagre til at gemme varmen fra sommer- til vinterperioden.

Et damvarmelager er pt. den billigste måde at lagre store varmemængder på. Damvarmelagre er i

princippet store ”huller i jorden”, hvori det varme vand lagres. For at holde anlægsomkostningerne nede, anlægges varmelagre ofte i en nedlagt grusgrav.

Byrådet vil

- arbejde for at varmeproduktionen i Aalborg Kommune er fossilfri senest i 2050,
- arbejde for, at vedvarende energi i 2030 skal udgøre XX %, og i 2050 skal den udgøre 100% af al varmeforsyning,
- sikre kommunens borgere forsyningssikkerhed og økonomisk sikkerhed for deres energiforbrug fremover gennem udnyttelse af diverse vedvarende energiformer,
- arbejde for øget udnyttelse af overskudsvarme i kommunen fra bl.a. virksomheder, køleanlæg, renseanlæg mv.,
- arbejde for forøgelse af varmekapaciteten i form af varmelagre, der muliggør bedre sammenhæng mellem produktion og forbrug,
- arbejde for at varmeproduktionen skal være baseret på stor diversitet i energikilder, produktionsteknologier og energilagre,
- arbejde for, at geotermisk varme efter 2030 udgør en andel af varmeleveringen i Aalborg Kommune under forudsætning af positiv samfunds- og selskabsøkonomi,
- arbejde for at varmeproduktionen indgår i det fleksible energisystem sammen med elproduktion og industriel produktion, herunder produktion af brændstof til transport.

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - Fjernvarme

Gennem varmeplanlægningen skal både den kollektive og individuelle varmeforsyning søges styret med henblik på at fastholde forsyningssikkerheden samt brugen af vedvarende energikilder.

Nye, særligt energiproducerende virksomheder skal så vidt muligt lokaliseres således, at overskudsvarmen kan udnyttes i det eksisterende eller planlagte fjernvarmenet.

Nye, særligt energiforbrugende virksomheder skal så vidt muligt lokaliseres således, at de kan tilsluttes fjernvarmenettet.

Det eksisterende forsyningsnet skal sikres udnyttet optimalt og indgå i kommunens overordnede planlægning.

▼ Retningslinje - Varmelagere og geotermi

Der skal laves en konkret planlægning, før varmelagere og geotermianlæg etableres.

► Redegørelse

Kraftværk

Nordjyllandsværket er et regionalt kraftværk, som blev idriftsat i 1967. Værket drives i dag primært med den kulfyrede Blok 3, der ved idriftsættelsen i 1998 var verdens mest effektive kulfyrede værk. Blok 3 er bygget med en levetid på 30 år - til og med 2028.

Nordjyllandsværket har en elektrisk effekt på 376 MW (svarer til ca. 50 af de største havmøller) og en maksimal fjernvarmeydelse på 420 MW.. Ud over el og varme producerer anlægget via røggasrensningen også gips og flyvaske.

Der er tale om et kæmpe anlæg, bl.a. med eget vandbehandlingsanlæg og neutralisationsbassin. Det betyder, at der er betydelige miljøpåvirkning fra anlægget bl.a. støv fra losning af kul og støj fra ventilatorer, havneanlæg og kultransportsystemer. Derfor er der udlagt et støjkonsekvensområde omkring værket.

Udfordringen ved Nordjyllandsværket er, at det er baseret på kul, som er et fossilt brændsel med en stor CO₂-udledning i forhold til den tilførte energi. Det er derfor besluttet, foretage en løbende indfasning af ny og fossilfri varmeproduktion inden udgangen af 2028, hvor levetiden for Nordjyllandsværkets blok 3 udløber. Der er tale om en diversificeret strategi, hvor der satses på flere teknologier og på flere mindre enheder frem for få store enheder, der tilsammen kan sikre en større fleksibilitet i energisystemet.

Byrådet vil

- sikre udnyttelsen af Nordjyllandsværket indtil produktionen ophører,
- minimere miljø- og nabokonflikter omkring Nordjyllandsværket, og
- fastlægge en strategi for den fremtidige anvendelse af Nordjyllandsværket efter 2028.

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - Støj fra Nordjyllandsværket

Indenfor støjkonsekvenszonen omkring Nordjyllandsværket må der ikke planlægges for eller etableres boliger og anden miljøfølsom arealanvendelse*.

* Støjfølsom arealanvendelse: Områder, der anvendes til eller i lokalplan eller byplanvedtægt er udlagt til bolig-, institutions-, sommerhus- camping- eller kolonihaveformål, eller områder som er udlagt i lokalplan eller byplanvedtægt til støjfølsom rekreativ aktivitet.

► Redegørelse

Natur- og bygas

Ét af elementerne i den energiaftale, der blev indgået den 29. juni 2019, er at der fra national side skal udarbejdes en gasstrategi med fokus på, hvordan den danske gasinfrastruktur fortsat kan udnyttes kommercielt, herunder i den grønne omstilling. Strategien vil også se på rammevilkårene for udbygning med biogas og andre grønne gasser bl.a. med henblik på en langsigtet udfasning af naturgas.

Grøn gas i naturgasnettet spiller en vigtig rolle i den grønne omstilling, fordi den kan være med til at reducere CO₂-udledningen fra den tunge trafik og industrien, og samtidig har gassystemet en vigtig rolle at spille i forhold til at lagre og distribuere grøn og vedvarende energi.

Naturgasnettet i Danmark er i store træk udbygget. Det er Energinet. dk der ejer og driver det overordnede naturgasnet.

En række byer og områder langs naturgas-/bygasledningerne i Aalborg er udlagt til kollektiv varmforsyning med natur-/bygas. Herudover anvendes gassen bl.a. til procesformål i industrien.

By- og naturgasnettet i Aalborg Kommune har tilstrækkelig kapacitet, og der er ikke planer om yderligere udbygning.

Byrådet vil

- punkt,
- punkt og
- punkt.

* Sideløbende med revision af kommuneplanens retningslinjer arbejdes der med en ny Energistrategi for Aalborg Kommune. Målsætninger og retningslinjer skal koordineres med Energistrategien, som skal være færdig i 2019.

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - Naturgasledninger

Der må ikke foretages dispositioner, der hindrer etablering og opretholdelse af de på kortet viste naturgasfordelingsledninger.

Der kan ikke uden berørte myndigheders accept gennemføres grave- og anlægsarbejde, planlægges for eller etableres anlæg eller funktioner eller inden for en risikozonen på 50 m på hver side af naturgasfordelingsledninger.

Placering af gastransmissionsanlæg skal tage hensyn til større, uforstyrrede landskaber og områder med store naturmæssige, kulturhistoriske, eller rekreative værdier. Placering nær

bolig- og erhvervsområder skal tage udgangspunkt i relevante sikkerhedsafstande.

▼ Retningslinje - Bygas

Inden for Aalborg Forsyning, Gas' forsyningsområde skal der ved byfornyelse samt ved nybyggeri efter Lov om almene boliger installeres bygas.

► Redegørelse

Råstoffer

Råstoffer er en del af grundlaget for den økonomiske vækst. De naturlige råstoffer i undergrunden bidrager med materialer til så forskellige formål som teglsten, beton, vejanlæg, asfalt, kalk, cement og almindeligt sand og grus samt sphagnum til gartnerier.

Indvindingen af sand, grus og sten på land er langt den vigtigste komponent til dækning af forbruget i Region Nordjylland. Råstofplan 2016 estimerer restressourcen i Aalborg Kommune til 12,1 mio. m³, primært lavkvalitetsmaterialer. Til sammenligning er det forventede behov for sand, grus og sten i perioden 2017-40 i Aalborg Kommune 39,2 mio. m³.

Regionerne er myndighed for udpeging af råstofindvindingsområder og for administration af råstofloven. Region Nordjyllands råstofplan viser, hvor der er udpeget råstofgraveområder og råstofgraveinteresseområder. Kommunen må ikke planlægge i modstrid med råstofplanen, dvs. kommunen må ikke udlægge råstofområder eller interesseområder til andre formål, der vil kunne forhindre indvinding af råstofferne.

Indvinding af råstoffer kan give anledning til gener i forhold til trafik, miljø og natur i de områder, hvor der indvindes. Aalborg Kommune har derfor ønsker til, hvor og hvordan indvindingen sker, og hvad der skal ske med arealet, når indvindingen er ophørt. Færdigudgravede områder kan efterfølgende blive spændende landskaber og områder med natur og friluftsliv.

Byrådet vil

- sikre råstofbranchen de nødvendige rammer for indvinding,
- være en aktiv medspiller i udformning af regionens råstofplaner,
- arbejde for at indvindingen af råstoffer sker:
  - Under hensyntagen til borgerne i de berørte områder.
  - Under hensyntagen til trafikforholdene i de berørte områder.
  - Uden at påvirke grundvandsinteresser.
  - Uden at påvirke nærliggende følsomme naturområder.
  - Med udgangspunkt i genanvendelse og cirkulær økonomi.
- sikre at råstofgrave efter endt råstofindvinding udvikles til artsrige næringsfattige naturtyper med rekreative muligheder.

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - indvinding af råstoffer

Regionens udpegede graveområder for råstoffer kan ikke udlægges til andre formål, der vanskeliggør senere råstofudvinding.

Interesseområder kan ikke udlægges til andre formål, der vil kunne forhindre en

råstofudnyttelse, uden at det forinden er undersøgt, om der er en råstofforekomst, som kan indvindes.

I igangværende og færdiggravede råstofgrave må der ikke foretages varig deponering eller opfyldning af jord eller affaldsmaterialer med mindre det vurderes, at der af naturmæssige, landskabelige eller oplevelsesmæssige grunde kan opnås forbedringer.

▼ Retningslinje - efterbehandling af råstofgrave

Efter endt råstofindvinding ønskes råstofgravene efterbehandlet til natur- og rekreative formål, ud fra en konkret afvejning i forhold til jordbrugsinteresser. Hvor råstofindvinding efterlader geologisk interessante profiler skal disse søges bevaret.

► Redegørelse

Teknik

Tekniske anlæg er en nødvendig del af infrastrukturen. De er i kraft af deres størrelse og miljøpåvirkninger tydelige elementer i landskabet og i byrummene.

Betegnelsen tekniske anlæg dækker over master, antenner, el-ledninger og andre tekniske driftsanlæg.

Planlægningen for tekniske anlæg skal være så fleksibel, at den kan rumme nye tiltag i et moderne samfund, særligt på områder som kommunikation og energiforsyning.

Der må forventes mange nye tekniske anlæg i de kommende år; kendte såvel som helt nye anlægstyper.

Tekniske anlæg kan virke dominerende og være til gene for omgivelserne. Derfor skal tekniske anlæg indarbejdes i det omgivende miljø, og hensynet til landskabs- og naturværdier skal prioriteres højt.

I byzonen skal tekniske anlæg placeres, så de udgør mindst mulig visuel påvirkning af bymiljøet.

Højspændingsledninger

Den grønne omstilling af energisystemet i Danmark og resten af Europa betyder, at der skal indpasses mere vedvarende energi fra vind og sol i energisystemerne. Elforsyningen er en vigtig del af infrastrukturen og de stigende mængder el fra sol og vind medfører, at der er behov for udbygning af højspændingsforbindelserne, der skal transportere el både internt i Danmark og til nabolandene. Derfor skal det sikres, at de nødvendige forbindelser kan etableres.

Udbygningen af højspændingsforbindelserne følger de netudviklingsplaner, som energinet.dk laver løbende. Visse forstærkninger af nettet kan ikke udelukkes. Reservationer til fremtidig udbygning og ændringer af højspændingsnettet skal fastlægges i kommuneplanen.

Byrådet vil i den forbindelse arbejde for, at nye forbindelser så vidt muligt udformes som jordkabler, hvis det er teknisk og økonomisk forsvarligt.

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at det i planlægningen sikres, at nyt byggeri ikke placeres tæt på vekselstrømsledninger. Der er derfor fastlagt konsekvenszoner omkring højspændingsledninger, som er vist på kortet og som er beskrevet i retningslinjer.

Byrådet vil

- sikre, at distribution af energi skal ske med stor forsyningssikkerhed og med så få gener for omgivelserne som muligt,
- arbejde for at nye højspændingsanlæg altid søges kabellagt, uanset spændingsniveau, i forbindelse med nyanlæg og større saneringsarbejder,
- sikre at hensynet til landskabs- og naturværdier skal prioriteres højt ved udbygningen og saneringen af højspændingsnettet,
- der anvendes et forsigtighedsprincip i forhold til magnetfelter og folkesundhed.

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - Højspændingsanlæg og -ledninger

Der må ikke foretages dispositioner, der hindrer etablering og opretholdelse af de på kortet angivne højspændingsforbindelser på 150 kV og derover.

Nye ledningsanlæg på 150 kV eller derunder skal jordlægges.

Nye ledningsanlæg på 400 kV, som er beliggende i byzone eller af andre årsager konflikter med væsentlige interesser, herunder landskabelige, skal jordlægges.

Nye transformerstationer skal placeres under hensyn til områdets bebyggelse og øvrig anvendelse og væsentlige naturmæssige, kulturhistoriske og landskabelige interesser. Transformerstationer skal primært søges placeret i landbrugsområder skærmet af mod omgivelserne med beplantning.

Som hovedregel må der ikke udlægges områder til byudvikling eller meddeles tilladelse til miljøfølsom arealanvendelse, herunder til spredt bebyggelse, indenfor en vejledende konsekvenszone på 50 meter på hver side af luftbårne ledningstracéer, og 10 m på hver side af nedgravede ledninger.

Høje genstande som fx vindmøller, antenner, skorstene mv. skal som udgangspunkt som minimum placeres i en afstand på genstandens fulde totalhøjde fra respektafstanden langs luftledningsanlægget.

► **Redegørelse**

Master og antenner

De seneste års udvikling i antallet af mobiltelefoner har medført, at der aktuelt ønskes flere sendeanlæg. Det er en væsentlig samfundsmæssig interesse at styrke den digitale infrastruktur overalt i kommunen.

Masterne forventes primært opstillet i byzone, fordi antallet af brugere af mobiltelefonnettet er størst her. Hver antenne har begrænset geografisk dækning, og derfor skal man placere dem der, hvor folk bruger deres telefoner. Det vil sige der, hvor folk opholder og bevæger sig.

Store master kan skæmme både bymiljøer og landskaber og give visuelle gener for de mennesker, der bor i nærheden. Derfor skal man placere dem med omhu. Man skal derfor indpasse master og antennesystemer i omgivelserne, så de tager størst mulig hensyn til værdifulde bebyggelser, til bymiljøer, til landskaber og til naboerne.

For at undgå, at der bliver stillet flere master op end nødvendigt, stiller lovgivningen krav om, at konkurrerende selskaber skal kunne bruge hinandens sendemaster. Desuden understøtter lovgivningen, at kommunen kan stille krav om, at antenner skal anbringes på eksisterende høje bygningselementer i området.

Aalborg Kommune vil arbejde for at der stilles det nødvendige antal antenneanlæg op, så der kan blive en god dækning over hele kommunen. Antallet af master i landskabet bør dog begrænses mest muligt. Derfor bør nye antenner placeres på de eksisterende høje bygningselementer, f.eks. master, vindmøller, bygninger, siloer og skorstene.

Opstilling af nye antennemaster forudsætter, at ansøgeren kan dokumentere, at det ikke er muligt at opnå tilnærmelsesvis samme dækning ved én eller eventuelt flere placeringer i bymæssig bebyggelse eller på eksisterende, høje bygningselementer eller ved en anden, mindre skæmmende placering.

I forbindelse med en tilladelse til nye antenner og antennemaster vil kommunen stille vilkår om, at de skal tages ned senest 1 år efter endt brug.

Byrådet vil

- arbejde for at der er god mobildækning i hele kommunen,
- begrænse antallet af antennemaster mest muligt,
- mindske generne ved de master, der opstilles,
- sikre at vigtige landskabs-, naturmæssige- og kulturhistoriske udpegninger så vidt det er muligt friholdes for antennemaster.

Kort

Retningslinjer

▼ Retningslinje - Master og antenner i byzone

Antennesystemer skal søges opsat på eksisterende anlæg og konstruktioner som master, fritstående skorstene, bygninger på mere end 2 etager og lignende. Hvis det ikke er muligt at finde en placering på eksisterende anlæg, kan der tillades opstillet en antennemast.

Master og antenner skal placeres hensigtsmæssigt i forhold til dækningsbehovet og således at antallet af nødvendige master bliver begrænset mest muligt.

Eksisterende og nye master skal så vidt muligt kunne udnyttes af flere operatører og til flere sendesystemer.

Nye master og antenner skal som udgangspunkt placeres i erhvervsområder.

Opstilling af master og antenner i boligområder og i umiddelbar nærhed af skoler og øvrige børneinstitutioner vil kun blive tilladt, hvis ansøger kan dokumentere, at der ikke kan sikres en tilfredsstillende dækning i forhold til overstående foretrukne placeringer.

Nye master og antenner må som udgangspunkt ikke placeres på bevaringsværdige bygninger, inden for udpegede kulturmiljøer, eller områder med andre særlige bevaringsinteresser.

Master og antenner skal i størrelse og form passe ind i omgivelserne. Det vil eksempelvis sige være afpasset højden på en bys "skyline". Der kan være tale om at camouflere masten som eksempelvis en flagstang, lysmast eller pæl.

Teknikrum skal placeres i eksisterende bygninger eller tilpasses omgivelserne ved konstruktion, materialevalg og farver eller udformes med afskærmende beplantning.

▼ Retningslinje - Master og antenner i landzone

Master og antenner skal placeres hensigtsmæssigt i forhold til dækningsbehovet og således at antallet af nødvendige master bliver begrænset mest muligt.

Master og antenner må som udgangspunkt ikke kan opstilles inden for områderne:

- Fredskov og fredede områder (Skovloven og Naturbeskyttelsesloven)
- Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)
- Beskyttet natur (Naturbeskyttelsesloven)
- Strandbeskyttelseslinjen, Kirkebeskyttelseslinjen og Fortidsmindebeskyttelseslinjen (Naturbeskyttelsesloven og Museumsloven)
- Arealreservationer til infrastruktur (Kommuneplanen)
- Værdifulde landskabsområder (Kommuneplanen)
- Værdifulde naturområder (Kommuneplanen)
- Lavbundsarealer (Kommuneplanen)

Master og antenner må undtagelsesvis opstilles, hvis der er et dokumenteret behov, alternative placeringer er undersøgt, og der ses ikke at være andre brugbare strukturer i nærområdet,

hvorfra der vil kunne opnås en rimelig dækningsgrad inden for områderne:

- Værdifulde kulturmiljøer (Kommuneplanen)
- Større sammenhængende landskabsområder (Kommuneplanen)
- Sø- og åbeskyttelseslinjen (Naturbeskyttelsesloven)
- Skovbyggelinjen (Naturbeskyttelsesloven)
- Kystnærhedszonen (Planloven)

Antennemaster må ikke opstilles, hvis de udgør en risiko for flyvning til og fra flyvepladsen eller medfører gener for luftfartens radionavigation. Flysikkerheden og telekommunikationsforholdene skal vurderes ved opstilling af master og antenner indenfor 5 km af Aalborg Lufthavn og Aalborg Flyvestation.

Master, skal så vidt muligt placeres i tilknytning til eksisterende byggeri (landbrugsejendomme, erhvervsvirksomheder mv.) eller eksisterende beplantning (skov, krat, hegn eller lignende).

Teknikrum skal placeres i eksisterende bygninger eller tilpasses omgivelserne ved konstruktion, materialevalg og farver eller udformes med afskærmende beplantning.

Ved opstilling af nye master til radiokommunikation stilles der krav om, at master skal stilles til rådighed for fælles udnyttelse af andre operatører.

Antennemaster, sendeanlæg, teknikbygninger og fundamenter skal være fjernet senest 12 måneder efter at de er taget ud af drift.

► Redegørelse